

RADWAY CENTRE, ALTA.,

Iloinen tervehdys kaikille Toverittaren lukijoille täältä Radway Centeristä. Taas pitää koittaa, jos minun kirjieni ilmestyisi lehteen, kuu viime kerralla ei se ollut.

Minä käyn koulua kaupungissa. Siellä on yli viisikymmentä oppilasta. Me olemme puhdistanut koulun ympäryksiä. Meidän opettajan nimi on miss Jean Davidson. Hän on hyvä opettaja. Täällä on lämmin kevät. Meitä kulkee neljä koulussa. Minä täytin yksitoista vuotta viime Helmikuussa ja olen neljännenä luokalla koulussa. Meille tulee Toveritar, ja minä luen kaikki kertomukset ja lasten kirjeet siitä. No ehkä tässä on jo kylliksi, siis lopetan ja toivon hauskaa kevättä tämän lehden lukijoille.

Toveriuudella:

Kerttu Tuomi.

LONG LAKE, ONT. CAN.

Herttainen kevät tervehdys kaikille pienille Toverittaren lukijoille. Nyt taas tulee kesä. Meillä on tässä järvi lähellä ja minä saan siellä uida. Tämä on nätti paikka, linnut laulavat aina ja järvi parhallaan sulaa ja nurmikko tulee viheriäksi. Meillä on iso omenapuu täällä ja me olemme kahden vuoren välissä. Minä olen yhdeksän vuotias, Meillä on pitkä matka kouluun. Meillä on sauna, jossa kylvemme joka lauantai. Täällä on sunnuntai koulu osaston toimesta. Minä tykkään käydä koulua. Nyt parhallaan rakennetaan osaston halle. Meillä on vappujuhlat, joihin tulee puhumaan toveri A. Hill. Nyt lopetan tämän kirjjeni ja toivotan kaikille lämpöistä kesää.

Viesti Purola.

Nuorille

Nouse joukko pienokaisten, heriää hengen pyhään paloon. Vapauden ikivaloon nouse mieli köyhän lapsen.

Nouse! Paikka täyttä taaton, mikä sortui nupuneena, sorron yössä murtuneena, eessä köyhän juhla-aaton.

Jatka työtä sortuneiden väsymättä väistymättä, sorronuhkaa pelkäämättä astu tietä upuneiden...

Voita voitto ihmisyyden, mikä on löytyä alas lokaan. Voita valta vihan okaan sopusoituu, veljeyteen.

Emeli Rautialainen

Lintu

Kerran keväällä aikaisin olin juuri tiskaamassa aamu tiskiläni. Silloin kuului pihamaamme vaahterasta omituisinta linnun laulua, mitä ennen on ollut kuullut. Riensin heti ulos ottamaan selvää minkälainen lintu se mahtoi olla, sillä olen aina ollut erityinen lintujen ihailija. Ja siellä kaikkein korkeimmassa huipussa istui tulipunainen pieni lintu — pieni tumman punainen töyhtö päässä. Ihastuneena näostäni pääsi huultani huudahdus Sosialismin lintu! Sillä ainahan kaikki punainen nykyään kuvaa juuri sitä nimeä, mitä porvarit pelkäävät.

Joka aamu tuon jälkeen odotan vain kuulevani sen äänen ja heti juoksen pihamaalle lintua ihaillemaan. Vappu aamuna, vaikka ilma oli kolea

ja sateinen, saapui se hetkiseksi laulamaan puuhumme, ikäänkuin tuodakseen juhla tunnelman meille tuona työläisten suurena juhlapäivänä.

Aina istuu lintu kaikkein korkeimmassa huipussa virittäen sieltä vapaussaulunsa maailmalle. Usein minusta tuntuu, kuin se tietäisi minun ihalleen sen kaunista vieriä, sillä niin levittelee se siipikään aivan kuin näyttääkseen, että minulle ette voi mitään, vaikka kannankin punaista värä. Olen seurannut tarkkaavasti sen lentoa ja näen sen alnalentävän kauas metsän toiseen laitaan, missä sillä koti lieenee.

Kaikki pikkui ystäväni (äällä) tuntevat Sosialismin linnun, sillä olen heille selittänyt minkä näköinen se on.

Kirj: Isän Maija.

Uljas pikkui poika

Tapasin hänet usein koulumatkalla. Ensinäkemältä en kiinnittänyt häneen suurtakaan huomiota, sillä hän ei paljoakaan eronnut niistä toisista työläisvaimoista, joita tuli vastaan.

Useammin häntä nähtyäni alkoi huomiotani vetää puoleensa se tapa, jolla hän tarkasteli meitä koululapsia, varsinkin poikasina. Niinpä kysäsin kerran toveriltani, josko hän tietää kuka tuo vaimo on ja mitä hän etsii. Toverini vastasi: "Hän on eräs vaimo, joka poikansa kuoleman jälkeen on mennyt vähän sekaisin, olen kuullut häntä sanottavan Hupsu-Liisaksi."

Siitä hetkestä lähtien sain palavan halun puhutella häntä ja siinä tarkotuksessa lähestyin häntä kerran hänen istuessaan asuntonsa rappusilla. Ennen kuin ehdin mitään sanoa, kohotti hän kysyvän katseensa minuun ja kysyi: "Uskallatko sinä kantaa punaista lippua?" Siihen vastasin: "Uskallan, jos asiamme sitä vaatii."

Vastauksestani eipyneenä aloitti hän kertomuksensa: "Minullakin oli kerran poika, hän oli kaunis ja hyvä, hän oli liian hyvä, siksi pelkäsin joskus, että hän on liian pehmeä, eikä hänessä löydy sitä rohkeutta, jota meiltä työläisiltä usein vaaditaan. Tästä pelostani huolimatta rakastin häntä niin paljon, rakastin enemmän kuin omaa sieluani. Hän oli silloin vasta yhdeksän vuotias, kun me järjestimme lapsia mielenosotuskulkeeseen, maidon hinnankohoamista vastustaksemme. He olivat varottaneet meitä kantamasta punaisia lippuja. Olimme juuri lähdessä marssimaan, kun hän, tuo minun pieni poikani, jota olin luullut pelkuriksi, juoksi luokseni, sanoen: "Äiti, salli minun kantaa lippua!" Vastasin kieltävästi, huomauttaen, että se voisi johtaa hänet vankilaan. Silloin näin hänen katseensaan jotain niin uhmaavan rohkeaa ja hänen tyttömäisen kaunille kasvoilleen levisi varmuutta osottava hymy, kun hän vastasi: "Äiti, minä haluan kantaa lippua, vaikkapa sellaisesta vankilaan viettäisikin."

Tämä hetki oli minun juhlahetkeni, se oli minun suuri suunnuntaini, sillä tällä hetkellä selvisi minulle, että pojassani löytyy rohkeutta, löytyy terästä, silloin kun oikeassa asiassa sitä tarvitaan. Siitä hetkestä rakastin häntä vieläkin enemmän, sillä tiesin, että hänessä on rohkeutta seuramaan vallankumouksen punais-

ta lippua, vaikkapa se voisi hänet vankilan komeroihin.

Sitten tulivat ne tuskien päivät, ne mustien murheitten pimeät päivät. En tiedä kuinka se oikein tapahtui. Sen vaan tiedän, että he toivat hänet kotiin kylmänä ja tiedottomana, hänen huulensa olivat jäähmetyneet, ne huulet, jotka niin kuumina olivat huuliani suudelleet. Hänen käsiartensa eivät ojentautuneet kaulaani, eikä jännittyneet kohtamaan punaista lippua. Hän oli kuollut, kuollut! Sillä hetkellä tuntui minusta kuin pohja olisi kadonnut jalkojeni alta ja minä vajoan pohjattomaan pimeyteen...

Hetkisen kuluttua hänen katseensa kirkastui ja hänen tummat silmänsä loistavat omituisesti. Hän tuijottaa ensin hetkisen äänettömänä eteensä, näyttää kuin hänen ajatuksensa liikkuisivat kaukana.

Poikani, pikkui uljas poikani kuiskaa hän värisevin huulilla. Sinun muistosi vuoksi haluan elää, taistella, tehdä työtä! Koko mailman onnettomien äitien kanssa liittyn yhteen rintamaan ja taistelen uuden, paremman ja onnellisemman yhteiskunnan luomiseksi. Minun uljaan pikkui poikani muisto elähdyttää minua, se tuo rohkeutta rintaan...

Kummastuneena katselin tuota "Hupsu-Liisaksi" kutsuttua naista. Hän on onnettomuudessaakin onnellinen, tuskassakin toivorikas. Hän on yksi niistä äideistä, jotka löytävät lohdutuksen valoisamman ajan toiveista. Ihminen katselin Hupsu-Liisaa ja samalla kuvittelin mielessäni millainen mahtoi olla hänen uljas pikkui poikansa.

PIKKUI VEIKKO

Kirj: Isän Maija.

Koskaan en voi unhottaa sitä hetkeä, kun näin hänet ensi kerran. Niin suloinen, lämmin tunne täytti koko sydämeni katsellessani pientä valkeata käärröä, joka lepäsi vuoteella äidin vieressä.

Kuinka me olimmekaan odottaneet häneä tulossa. — Äiti ja isä olivat kertoneet, että saimme pienen veikon eli siakon, jos olisimme kiltejä lapsia. Isä erityisesti halusi, että kohtelisimme äitiä aina hyvin, emmekä pahottaisi hänen mieltään millään.

Suuremman veljen kanssa me teimme voitavamme; aina olimme valmiit noudattamaan äidin mieltä, se kä valmiit täyttämään pienen miehen tehtävän ilomielin.

Me olimme jo suuria lapsia, ja siksi tuntui niin hauskalta saada uusi pieni perheenjäsen, halusimme niin mielellämme saada leikkiverin itsellemme.

Sitte eräänä kylmänä joulukuun päivänä saapui lääkäri ja sairaanhoitaja meille hyvin salaperäisen näköisenä. He häärivät ja touhuivat monta tuntia. Me veljen kanssa istuimme koko ajan niin hiljaa kuin hiiret loukossa, emme edes uskaltaneet puhua, sillä pelkasimme että sitte emme saisikaan pientä veikkoa, jota hartaasti odotimme.

Vihdoin pitkän ja jännittävän odotusajan perästä kuului sieltä niin omituinen pieni ääni, tuostapa me innostuimme veljen kanssa niin että pistimme tassiksi.

Kun lääkäri oli mennyt pois, saimme luvan mennä ylös ja siellä hänet sitte näimme, sen uuden per-

heemme jäsenen — pienen veikkomme. Kaiken rakkautemme olemme uhranneet hänelle sekä koittaneet kasvattaa hänestä kunnan taisteliljaa punalipun juurelle. Siitä on jo kulunut kymmenen vuotta ja sillä ajalla on hänestä vartunut innokas pieni sosialisti, on kuulunut jo pitemmän ajan lähelleliittoon, soittokuntaan ja voimisteluseuraan. Jo pienenä hän osasi melkein kaikki työväen laulut. Muistan aina sen ajan, kun hän opetteli "Punalippua", kuinka se tuntuikaan herrtaiselta kuulua niin pieniltä huulilta tuota laulua:

"Päät paljastain me vannotaan, se kuoloon saakka kannetaan."

Tuo laulu on aina ollut erikoisesti meidän rakastamamme, olemme laulaneet sitä melkein joka päivä siitä saakka kun sen opimme, emmekä ole koskaan siihen väsyneet.

Useinpa he laulevat sitä, kun hänen pieni leikkiverinasi tuli tervehdittämään. Aina hän soipi niin hyvin leikkiverien kanssa yhteen, pikkui veikolla ei ole koskaan ollut mikään riitainen luonne. Ja eihän se ole kaunistu, että pikkui toverit keskenään torailevat. Kun kasvotte suuriksi, on teillä aika edessä, jolloin saatte taistella ja riidellä kapitalistiluokkaa vastaan. On toivottavaa, että teistä kaikkista, jotka tämän luette, kasvaa innokkaita ja uskollisia taistelijoita köyhälistön riveihin. Silloin lakkaa kaikki suuntariidat pois ja työläiset kulkevat käsi kädessä riistajaluokkaa vastaan.

Tätä oppia saa pikkui veikko joka päivä, ja sitä haluaisin teidän kaikkien saavan.

Hämärässä

Mä kerran illan suussa mietteisini väsyneenä haaveiluihin taivuin. — Mä muistin, kuinka pieninä palleroisina kisaeltiin leikin karkeloissa. — Kuink' kilvan juostiin pienta-reitta pitkin, ja varpaat' kynsi läksi, ai — siitäkös mä itkin.

Mut' yk' ol' mulla oiva kisaprikko, hän vasta oli mulle kunnan veikko. Hän varpaaseeni sylki, tphyi, toko, toko!

Ja kysyi: helpottaako, joko, joko? Ja hihallaan hän kyyneleeni pyyhki, kun minä varvastani valittaen, syyhk-in.

Hän kainosti mua lohdutella koki, ja hoki: ällös Hissu itke, ällös tokii! Mä kerron sulle oikein hauskan tarinan:

kuink' kalastaissa, katkes' häntä karhun, ja sitten vielä, kuinka jänis juoksi sen ison talon laihopellon poikki."

Ja siinä sitten mättäähällä vallan, me vieretysten ituskeltiin kauan. — Viel' pajun oksan vehmeän hän taittoi

ja pillin soituisan hän siitä laittoi. Sillä sitten kauan soitto — soitto — ja kivun varpaastakin pois loitai. —

Kun elontaispaalella kivinen oli polku ja eessä usein kilpajuoksu huima. — Kun jalka horjahtaa ja harhaan luistaa, niin silloin pienen kisaveikon muistan. —

Salon Hilja.